

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 6Sžfk/19/2018  
Identifikačné číslo spisu: 1015201498  
Dátum vydania rozhodnutia: 13.02.2019  
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1015201498.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci sťažovateľa: ESPRIT spol. s r. o., Pletiariska 2, 969 01 Banská Štiavnica, IČO: 31 563 538, právne zastúpený: VÁLKY PARTNERS, s. r. o., Muškátová 792/36, 821 01 Bratislava, IČO: 36 861 839, proti žalovanému: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, 813 30 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501200/S02 so Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220066/Z03 zo dňa 10.07.2015, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/195/2015-271 zo dňa 12.12.2016, takto

### rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/195/2015-271 zo dňa 12.12.2016 z a m i e t a.

III. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým správny súdom

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501200/S02 (ďalej len „správa“) so Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220066/Z03 zo dňa 10.07.2015 (ďalej len „žiadosť“).

2. Správny súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že žalovaný v sprievodnom liste k žiadosti a výzve

výslovne uviedol, že ak žalobca nevyhoví žiadosti o vrátenie časti príspevku, môže príslušná správa finančnej kontroly následne začať voči žalobcovi správne konanie. Správny súd bol toho názoru, že správu a na ňu nadväzujúcu žiadosť je podľa ich obsahu nutné považovať za postup podľa § 27a ods. 4 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z. z.“), teda za výzvu na dobrovoľné vrátenie časti poskytnutého príspevku. Ide o opatrenia orgánu verejnej správy, ktoré sami o sebe nemajú za následok založenie, zmenu, zrušenie alebo deklaráciu práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobcu a ani sa ich priamo nedotýkajú. Toto štádium riešenia finančných nezrovnalostí slúži na prípadné mimosúdne vyrovnanie a vytvára žalobcovi ako prijímateľovi príspevku priestor na vyjednávanie, prípadne na dohodu o splátkach. Správa i žiadosť sú vo svojej podstate len opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, pretože právne postavenie žalobcu sa v ich dôsledku nemení. Slúžia ako podklad a zároveň podmienka pre ďalší postup riadiaceho orgánu, ktorý v prípade nevyhovenia výzve na dobrovoľné vrátenie príspevku začne voči žalobcovi správne konanie a uloží mu povinnosť vrátiť 1,5 násobok sumy uvedenej vo výzve. Správa ani žiadosť teda nie sú konečnými autoritatívnymi rozhodnutiami správneho orgánu o právach a povinnostiach žalobcu v súvislosti so zisteným porušením pravidiel a postupov verejného obstarávania a vysporiadaním finančných vzťahov. Ich súdne preskúmanie na základe podanej správnej žaloby je preto neprípustné.

3. Krajský súd ďalej uviedol, že na týchto záveroch nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že právnym následkom nevyhovenia výzve na dobrovoľné plnenie je podľa zákona uloženie povinnosti vrátiť 1,5 násobok zistenej nezrovnalosti, čomu sa snažil žalobca predísť podaním žaloby. Správny súd bol toho názoru, že za daného legislatívneho stavu je na rozhodnutí prijímateľa príspevku, či na základe výzvy - žiadosti o vrátenie príspevku alebo jeho časti, požadovanú korekciu zaplatí a vyhne sa tak správne konaniu, alebo bude čeliť následkom nevyhovenia výzve na dobrovoľné vrátenie príspevku, vrátane sankcie v podobe 1,5 násobku zistenej nezrovnalosti. Tento následok (povinnosť zaplatiť 1,5 násobok korekcie) bude možné preskúmať až potom ako nastane, teda keď riadiaci orgán vydá rozhodnutie podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Až v tomto štádiu riešenia nezrovnalosti totiž dôjde k autoritatívnemu zásahu do právnej sféry žalobcu, teda k uloženiu povinnosti, ktorú žalobca doposiaľ nemá. Proti rozhodnutiu o povinnosti vrátiť príspevok môže žalobca podať opravný prostriedok a rozhodnutie o ňom prípadne podrobiť súdному preskúmaniu správnym súdom na základe správnej žaloby. V konaní o nej bude v kompetencii správneho súdu (v medziach žalobných bodov) posúdiť, či žalobca porušil povinnosti vyplývajúce zo zákona o verejnom obstarávaní, či mohlo mať takéto porušenie vplyv na výsledok verejného obstarávania a prípadne či uloženie povinnosti vrátiť 1,5 násobok sumy uvedenej vo výzve na dobrovoľné plnenie nebráni iná skutočnosť, napríklad predchádzajúce schválenie postupu verejného obstarávania riadiacim orgánom v štádiu pred uzavretím zmluvy s víťazným uchádzačom, či prípadná ústavná nekonformnosť ustanovenia § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. v časti týkajúcej sa povinnosti zaplatiť 1,5 násobok uplatnenej korekcie po predchádzajúcej márnejšej výzve na dobrovoľné plnenie, ako to namietal pred súdom žalobca.

4. Krajský súd ďalej uviedol, že vzal do úvahy aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 4Sžf/56/2015, v ktorom najvyšší súd za podobných skutkových i právnych okolností považoval správu o zistenej nezrovnalosti za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Zároveň však Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že nakoľko správa o zistenej nezrovnalosti bola vydaná podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z., nemožno ju v zmysle § 14 ods. 18 tohto zákona preskúmať správnym súdom (§ 248 O. s. p.), a preto konanie podľa § 250d ods. 3 O. s. p. zastavil.

5. Krajský súd sa nemohol stotožniť s naznačeným doslovným výkladom § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z. a s ohľadom na systematiku uvedeného zákona je toho názoru, že vylúčenie súdneho preskúmania podľa § 14 ods. 18 platí len pre rozhodnutia o schválení alebo neschválení žiadosti o poskytnutie verejných prostriedkov. Vylúčenie súdneho preskúmania všetkých rozhodnutí vydaných podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. by totiž znamenalo, že podrobiť preskúmaniu správnym súdom by nebolo možné ani rozhodnutia podľa § 27a ods. 5 o uložení povinnosti vrátiť príspevok alebo jeho časť, čo by sa podľa názoru krajského súdu priechilo ústavne garantovanému právu na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 2 Ústavy SR.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

7. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v postavení sťažovateľa (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g), h) a j) SSP, v ktorej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a aby zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobca zároveň kasačnému súdu navrhol priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok. V záujme hospodárnosti konania žiadal spojiť rozhodovanie o kasačnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/5/2016-342 zo dňa 07.12.2016 do jedného konania.

8. Podľa názoru sťažovateľa záver krajského súdu, že správa a žiadosť sú len opatreniami predbežnej povahy, ktoré nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca mal za to, že správa a žiadosť nie sú rozhodnutím predbežným, procesným ani poriadkovým. Pokiaľ správny orgán už raz zašle účastníkovi správu a žiadosť, nemá už správny orgán v ďalšom konaní priestor na žiadnu správnu úvahu o tom ako bude postupovať v prípade neuhradenia sumy požadovanej vo výzve a ako sa vysporiada s námietkami a tvrdeniami účastníka. Zákon mu v prípade neuhradenia sumy ukladá, že má vydať rozhodnutie s povinnosťou úhrady 1,5 násobku čiastky uvedenej vo výzve. Z tohto je zrejmé, že konečné rozhodnutie a záväzná úvaha správneho orgánu sú účinné skôr ako v rozhodnutí v správnom konaní podľa § 27a ods. 3 alebo ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Rozhodnutie správneho orgánu urobené v správe a v žiadosti preto nemôže byť chápané ako predbežné, pretože toto rozhodnutie už podľa zákona nemôže správny orgán vziať späť ani ho zmeniť.

9. Sťažovateľ ďalej namietal, že pokiaľ je právnym následkom nevyhovenia výzve sankcia, potom nie je jej splnenie dobrovoľné. Ak sa v danom prípade môže účastník rozhodnúť akurát o tom, či výzvu splní teraz alebo bude musieť zaplatiť 1,5 násobok požadovanej čiastky je nemožné hovoriť o dobrovoľnom plnení alebo neplnení výzvy a priamym následkom je ujma na právach účastníka. Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu, že ujma mu vznikne až rozhodnutím o zvýšenej sume, a teda nemožno o nej konať skôr ako bolo vydané rozhodnutie o povinnosti zaplatiť 1,5 násobok tejto sumy. Žalobca nežiadal preskúmať rozhodnutie o 1,5 násobku, ktoré nebolo vydané ale žiadal preskúmať správu a žiadosť, ktoré mu uložili povinnosť uhradiť 49 036,51 eura v lehote do 29.08.2015. Zároveň uviedol, že nikdy sa nedomáhal ochrany „práva na prostriedky z fondov EÚ“ ako to uvádza krajský súd v citovanom bode 14 napadnutého uznesenia ale domáha sa ochrany vlastníckeho práva.

10. Sťažovateľ konštatoval nezákonnosť napadnutého uznesenia aj z dôvodu, že krajský súd sa odklonil od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorú preukazuje rozhodnutie sp. zn. 5Sžf/26/2014 zo dňa 28.04.2016. Bol toho názoru, že musia byť súdom preskúmateľné všetky správne akty správnych orgánov vydané podľa § 26 a § 27a zákona č. 528/2008 Z. z.

11. K porušeniu princípu právnej istoty uviedol, že ak by najvyšší súd konštatoval, že zatiaľ neexistuje ustálená rozhodovacia prax v danej veci, potom existuje povinnosť každého súdu, aby spor rozhodoval spravodlivo. Prostriedky nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) je sťažovateľ povinný použiť na financovanie schváleného projektu, na ktoré sú účelovo viazané. Ak mu po ich vynaložení vznikne povinnosť tieto prostriedky vrátiť, musí ich zaplatiť zo svojho majetku. Nie je potom v súlade s ústavným princípom podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, aby sa prijímateľ nemohol brániť na súde proti správne vydanému aktu správneho orgánu, ktorým mu tento uložil sankcionovanú povinnosť. Zdôraznil, že žalovaný najskôr ubezpečil žalobcu, že jeho postup je v súlade so zákonom o verejnom

obstarávaní, čo sa potvrdilo dvoma kontrolami, pričom údajné porušenie zákona o verejnom obstarávaní sú žalobcovi vytýkané po viac ako 4 rokoch od realizácie tohto verejného obstarávania. Takéto konanie je v rozpore so zásadami právneho štátu, v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy a uloženie sankcie za takéto porušenia je v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 Ústavy. Tiež je v rozpore s princípom právnej istoty osôb, voči ktorým je štátna moc uplatňovaná. Je neprípustné, aby riadiaci orgán opakovane kontroly dovtedy, kým nenájde nejaké údajné porušenie napriek tomu, že predošlé kontroly nič nevytkli, projekt je už dávno dokončený a prostriedky minuté.

12. Sťažovateľ navrhol spojiť do spoločného konania aj rozhodovanie o podanej kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/5/2016-342 zo dňa 07.12.2016, ktorým krajský súd odmietol aj žalobu žalobcu o preskúmanie aktualizácie správy o nezrovnalosti a druhej výzvy na vrátenie NFP, ktoré vydal žalovaný dňa 11.11.2015, pričom išlo o ďalšie správne akty vydané žalovaným vo veci rovnakého projektu.

13. Sťažovateľ v zmysle § 447 ods. 1 SSP požiadal kasačný súd o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, keďže právnymi následkami uznesenia hrozí závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Vykonaním finančnej opravy vo výške 49 036,51 eura mu hrozí závažná ujma, ktorá v prípade jej vykonania bude mať za následok zaťaženie rozpočtu žalobcu. Mal za to, že priznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebudú dotknuté žiadne práva žalovaného, nepriznaním odkladného účinku však hrozí sťažovateľovi závažná ujma nielen v podobe vymáhania finančnej opravy, ale aj možného uplatnenia ďalších sankcií, prípadne zmluvných a zákonných inštitútov, ktoré sa nepriaznivo dotknú podnikateľskej činnosti žalobcu.

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v písomnom vyjadrení zo dňa 14.03.2017, v ktorom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol, nakoľko napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za vecne správne.

15. Podľa názoru žalovaného správa ani žiadosť nie sú preskúmateľné správnym súdom, pretože v tejto fáze riešenia nezrovnalosti nemôžu reálne zasiahnuť do práv a oprávnených záujmov žalobcu a ani spôsobiť ujmu na jeho subjektívnych právach, právne postavenie sťažovateľa sa v ich dôsledku nemení a napadnuté rozhodnutia slúžia len ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných.

16. Žalovaný konštatoval, že podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania správy a žiadosti je predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Až na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. bude žalobca povinný vrátiť finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí a až toto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu, a teda bude aj preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

17. Žalovaný uviedol, že ako riadiaci orgán je v súlade s čl. 60 písm. a) nariadenia rady č. 1083/2006 zodpovedný za riadenie a vykonávanie operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia, a to najmä za zabezpečenie, aby sa operácie vybrali na financovanie v súlade s kritériami vzťahujúcimi sa na operačný program a aby sa dodržiavali uplatniteľné predpisy Spoločenstva a vnútroštátne predpisy počas celého obdobia vykonávania.

18. Žalovaný musí riešiť vzniknutú nezrovnalosť v súlade so zákonom o pomoci a podpore, a to konkrétne postupom podľa § 27a ods. 5 zákona, nakoľko žalovaný vyzval žalobcu na vrátenie časti NFP až na základe Protokolu ÚVO, s ktorým bol žalobca oboznámený na základe Zápisnice o prerokovaní Protokolu, a teda žalovaný neaplikoval § 27a ods. 2 zákona o pomoci a podpore a pri vydaní správy, ako aj žiadosti postupoval podľa ustanovení § 27a ods. 4 a ods. 5 zákona o pomoci a podpore ako osobitným právnym predpisom upravujúcim poskytovanie finančných prostriedkov z fondov Európskeho spoločenstva.

19. Podľa žalovaného, ak by súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, žalovaný na základe informácií, ktoré má k dispozícii v tejto fáze riešenia nezrovnalostí, musí konať len tak, že opäť vystaví rovnakú správu, proti ktorej žalobca opäť podá žalobu o preskúmanie zákonnosti a takýmto spôsobom sa znemožní žalovanému v danej veci ďalej konať a vzniknutú nezrovnalosť riešiť v zmysle zákona o pomoci a podpore. V štádiu vypracovania a odoslania správy sa vychádza z prvotných informácií, ktoré má žalovaný k dispozícii, sú podkladom pre nasledujúce správne konanie, no nie vylúčené, že v ďalších fázach vysporiadania nezrovnalosti sa výška korekcie upraví, prípadne správne konanie bude zastavené.

20. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na § 28 SSP, ktorý ustanovuje, že správny súd môže výnimočne odmietnuť žalobu fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má zjavne šikanóznym charakterom alebo ktorou sa sleduje zneužitie práva či jeho bezúspešne uplatňovanie. Žalovaný mal za to, že v prípade žalobcu ide o umelé predlžovanie procesu vysporiadania nezrovnalosti a konaním žalobcu je žalovanému v konečnom dôsledku znemožnené konať a v tomto procese pokračovať. Taktiež poukázal na to, že postavenie zmluvných strán Zmluvy o NFP je rovné a žalovaný nekonal v štádiu zaslania správy ako správny orgán.

21. K žiadosti sťažovateľa o priznanie odkladného účinku kasačnej žaloby žalovaný uviedol, že v tomto prípade nie sú splnené podmienky vzniku závažnej ujmy, pretože okamžitý výkon napadnutých rozhodnutí nie je možný. Dôsledkom výkonu napadnutých rozhodnutí je len začatie správneho konania, ktoré v čase podania žaloby začaté nebolo, proti správemu rozhodnutiu môže žalobca podať riadny opravný prostriedok a toto právoplatné rozhodnutie môže byť preskúmané aj v rámci správneho súdnictva.

### III.

#### Konanie na kasačnom súde

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ust. § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 445 SSP preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

23. Dňa 13.10.2017 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené písomné podanie sťažovateľa, označené ako „Informácia o nových skutočnostiach a dôkazoch, ktoré neexistovali v čase vydania napadnutého rozhodnutia“, v ktorom uviedol, že napadol správnu žalobou na Krajskom súde v Bratislave dňa 18.04.2017 rozhodnutia žalovaného vo veci Projektu 2, a to: Správu o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 zo dňa 16.02.2017, Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02 zo dňa 16.02.2017, Správu o zistenej nezrovnalosti č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017, Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z03 zo dňa 16.02.2017 (ďalej spolu ako „Aktualizácie Projekt 2“). Žalobca sa správnu žalobou domáhal preskúmania a zrušenia týchto aktualizácií, konanie je vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/71/2017.

24. Krajský súd doručil žalobcovi v konaní sp. zn. 5S/71/2017 vyjadrenie žalovaného zo dňa 12.06.2017, v ktorom žalovaný tvrdí, že prejednaniu takej žaloby bráni prekážka litispendencie, pretože sa vedie skoršie konanie pod sp. zn. 5S/41/2016 (na najvyššom súde vedené pod sp. zn. 4Sžfk/23/2017).

25. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 12.06.2017 v konaní o novej žalobe vyplýva, že správy, ktoré sú predmetom konania sp. zn. 5S/71/2017, vznikli z pôvodnej správy č. N21502316/S01 zažalovanej v konaní sp. zn. 5S/41/2016 a to tak, že táto pôvodná nezrovnalosť sa len formálne rozdelila medzi Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 a č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220123/102 a č. 26220220132/Z03 zo dňa 16.02.2017, a to z dôvodu prekryvu s vystavenou nezrovnalosťou (t. j. 25 % pôvodná nezrovnalosť sa rozdelila na 10 % a 15 %).

26. Sťažovateľ mal za to, že žalovaný nahradil svoje pôvodné rozhodnutia, ktoré sú predmetom konania

o žalobe novými rozhodnutiami, t. j. aktualizáciami, ktorými ale nevytvára prekážku litispendencie vo veci konania o aktualizáciách, ako sa nazdáva žalovaný, ale zrušenie a nahradenie pôvodných rozhodnutí aktualizáciami znamená, že odpadol dôvod konania o žalobe a o kasačnej sťažnosti, pretože rozhodnutia, o ktorých sa konalo, boli zrušené správnym orgánom, ktorý ich vydal. Táto skutočnosť je dôvodom na zastavenie konania podľa § 99 písm. g) SSP, podľa ktorého súd zastaví konanie, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c) a d). V prípade, že napadnuté uznesenie bude zrušené a konanie bude zastavené preto, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, požadoval nárok na náhradu trov konania v zmysle § 171 ods. 1 SSP, pretože konanie bude v takom prípade zastavené z dôvodu procesného zavinenia žalovaného.

27. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/195/2015-271 zo dňa 12.12.2016, ktorým odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501200/S02 so Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220066/Z03 zo dňa 10.07.2015. V žiadosti žalovaný požiadal žalobcu o vrátenie istiny vo výške 49 036,51 eura v lehote do 29.08.2015.

28. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že dňa 21.04.2010 došlo k uzatvoreniu Zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku č. 071/2010/2.2/OPVaV medzi žalovaným zastúpeným Agentúrou ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ a žalobcom za účelom realizácie projektu s názvom „Integrovaný systém pre simuláciu odtokových procesov“ ITMS kód: 26220220066. Na projekte sa podieľali spolu so žalobcom jeho partneri, neziskové organizácie, a to: Národné lesnícke centrum, Zvolen a Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava. Žalovaný sa na základe zmluvy zaviazal žalobcovi poskytnúť NFP vo výške 60 % z celkových výdavkov na realizáciu projektu a Lesníckemu centru a Geologickému ústavu vo výške 100 %. Postupom užšej súťaže žalobca vyhlásil dňa 15.10.2010 verejné obstarávanie na zákazku s predpokladanou hodnotou 300 000,- eur bez DPH na predmet „Externé spracovanie dát - výber poskytovateľa služby“, zverejnenej vo vestníku verejného obstarávania č. 198/2010 pod značkou 06479-MUS. Na základe určenia finančnej opravy za nedostatky v rámci verejného obstarávania a záverov auditu A661, K3888 zaslala Výskumná agentúra žalobcovi Správu o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov.

29. Dňa 10.09.2015 podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu počas platnosti a účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý v piatej časti upravoval problematiku súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy.

30. Tento zákon bol v časti týkajúcej správneho súdnictva s účinnosťou od 01.07.2016 nahradený Správnym súdnym poriadkom. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

#### IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

31. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

32. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

33. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v

ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

34. Podľa § 7 písm. h) SSP správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

35. Podľa § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z. rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom.

36. Podľa § 441 SSP v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti.

37. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

38. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

39. V rámci kasačného konania kasačný súd skúmal aj povahu napadnutej správy a žiadosti, a teda či podliehajú prieskumu správnym súdom. Túto právnu otázku presvedčivo vyriešil krajský súd, pričom najvyšší súd sa s dôvodmi a závermi jeho uznesenia plne stotožňuje.

40. Preskúmaniu správnym súdom podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

41. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

42. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

43. Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúmajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 SSP. Predmetné ustanovenie v písmene a) až h) obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

44. V predmetnej veci sa jedná o konanie podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z., keďže predmetom preskúmanej veci je eventuálne vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 49 036,51 eura (čo má zodpovedať 25 % korekciu z hodnoty výdavkov zákazky) s poukazom na porušenie podmienok Zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré mali byť zistené opätovnou administratívnu kontrolou sťažovateľa.

45. Z citovaného ustanovenia § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z. jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Predmetné ustanovenie ešte podporne odkazuje na ustanovenie § 7 písm. h) SSP.

46. Kasačný súd konštatuje, že správa o zistenej nezrovnalosti ako taká nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože sama o sebe nepredstavuje zásah do práva a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Ku dňu podania žaloby neexistovalo právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Povinnosť žalobcu vrátiť finančné prostriedky vznikne až na základe takého právoplatného rozhodnutia, ktoré už bude spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľa a až vtedy bude preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

47. Vychádzajúc z predmetných citovaných ustanovení má kasačný súd za to, že predmetnú správu je možné považovať za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z.

48. Ak na základe žiadosti žalobcu nevráti poskytnuté finančné prostriedky, následne žalovaný začne správne konanie, výsledkom ktorého bude rozhodnutie o uložení povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré bude po vyčerpaní opravného prostriedku v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podliehať súdnemu prieskumu správnym súdom, a ktoré bude aj materiálne vykonateľné. Rovnako vo vzťahu k prípadnej povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve, ktorú môže uložiť iba žalovaný vydaním rozhodnutia, kasačný súd uvádza, že až toto rozhodnutie môže byť následne preskúmané, či nezasiahlo do práv žalobcu. Na základe vyššie uvedeného dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté nie je preskúmateľné správnym súdom.

49. Uvedený záver je podporený aj novšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 1Sžf/95/2015 zo 4. februára 2017, sp. zn. 4Sžf/56/2015 z 8. júna 2016).

50. Sťažovateľ sa v kasačnej sťažnosti domáhal priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Vzhľadom k tomu, že správa ani žiadosť nie sú spôsobilé spôsobiť mu závažnú ujmu, nakoľko nemôžu zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky nespojil rozhodovanie o tejto kasačnej sťažnosti spolu s rozhodovaním o kasačnej sťažnosti žalobcu podanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/5/2016-342 zo dňa 07.12.2016 vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 8Sžfk/30/2017, nakoľko predmetom konania je preskúmanie správy a žiadosti zo dňa 10.11.2015.

52. K podaniu žalobcu zo dňa 12.10.2017, ktorým žiadal zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a zastaviť konanie z dôvodu, že odpadol dôvod konania o žalobe a o kasačnej sťažnosti, pretože rozhodnutie žalovaného bolo nahradené novými rozhodnutiami zo dňa 16.02.2017 kasačný súd uvádza, že predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci bola správa o zistenej nezrovnalosti č. N21501200/S02 so žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220066/Z03 zo dňa 10.07.2015, na základe žaloby žalobcu zo dňa 09.09.2015. Konanie o žalobe žalobcu bolo právoplatne skončené nadobudnutím právoplatnosti uznesenia krajského súdu dňa 06.02.2017. S poukazom na § 135 ods. 1 SSP kasačný súd konštatuje, že pre rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Zákonnosť aktualizovaných správ o zistenej nezrovnalosti je predmetom samostatného súdneho konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/71/2017.

53. Námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil Najvyšší súd Slovenskej republiky ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia, pretože krajský súd sa v rozhodnutí riadne so všetkými vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

54. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP), a zároveň ich nepriznal ani žalovanému (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

55. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.